

DIAGNOSTIKOS IR GYDYMO PROTOKOLŲ RENGIMO, PERŽIŪRĖJIMO IR ATNAUJINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Diagnostikos ir gydymo protokolų rengimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja ligų ir sveikatos sutrikimų diagnostikos ir gydymo protokolų rengimo struktūrą ir turinį, jų peržiūrėjimo, atnaujinimo bei taikymo tvarką asmens sveikatos priežiūros įstaigose.

2. Aprašas taikomas tik naujai rengiamiems protokolams konkrečioje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (toliau – ASPI). Aprašo nuostatomis ASPI vadovaujasi atsižvelgdamos į teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų lygį.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis šiais teisės aktais:

3.1. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu;

3.2. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu;

3.2. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu;

3.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-338 „Dėl Minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašo tvirtinimo“;

3.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminiis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) įdiegimo.“

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Kontrolinis lapas** – patikros lapas, kuriame eiliškumo seka pateikiamas susistemintas veiksmų, rezultatų ir laiko fiksavimas, atitinkantis protokolo veiksmų aprašyme pateiktus duomenis bei nurodomi teiginiai ir (ar) žingsniai, kuriuos privaloma atlikti vykdant protokolą.

4.2. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS PROTOKOLŲ RENGIMO TVARKA

5. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, teikdama asmens sveikatos priežiūros paslaugas, vadovaujasi nustatyta tvarka parengtais ir Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintais diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašais ir (ar) universitetų, mokslo tiriamųjų įstaigų, gydytojų profesinių draugijų parengtomis diagnostikos ir gydymo metodikomis.

6. Nesant šalies mastu parengtų ir patvirtintų atitinkamos srities diagnostikos ir gydymo tvarkos aprašų ar parengtų diagnostikos ir gydymo metodikų, asmens sveikatos priežiūros įstaigose turi būti parengti, patvirtinti ir taikomi rizikingiausių pacientų saugai tose įstaigose atliekamų tyrimų, taikomų diagnostikos ir gydymo metodų protokolai.

7. Asmens sveikatos priežiūros įstaigose taikomi protokolai turi atitikti diagnostikos ir gydymo metodikose bei tvarkos aprašuose (jei šalies mastu yra parengtos diagnostikos ir gydymo metodikos ar patvirtinti tvarkos aprašai) nustatytus ligų diagnozavimo ir gydymo principus.

8. Protokolus tvirtina asmens sveikatos priežiūros įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

9. Protokolas rengiamas vienai ligai, sindromui, būklei ar procedūrai. Atskirais, asmens sveikatos priežiūros įstaigų vadovų sprendimu nustatytais atvejais, protokolai gali būti rengiami ligų grupei.

10. Protokolais vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros įstaigų sveikatos priežiūros specialistai pagal savo kompetenciją ir protokoluose nurodytą taikymo sritį bei paskirtį.

III SKYRIUS PROTOKOLO STRUKTŪRA IR TURINYS

11. Protokolą sudaro šios pagrindinės dalys:

11.1. protokolo paskirtis ir taikymo sritis – ligos ir sveikatos sutrikimai, kurių diagnostiką ir gydymą siekiama tinkamai reglamentuoti, asmens sveikatos priežiūros įstaigos ir (ar) jų padaliniai, kuriuose nurodytasis protokolas taikomas;

11.2. santrumpos ir sąvokos, vartojamos protokole, ir jų paaiškinimai;

11.3. nuorodos į pagrindinius teisės aktus, dokumentus ir literatūros šaltinius, kuriais vadovaujantis parengtas protokolas (pavyzdžiui, nuorodos į standartus, nuorodos į pagrindinius norminius teisės aktus, asmens sveikatos priežiūros įstaigos vadovo įsakymus veiklos klausimais, literatūros šaltinius, internetinius tinklapius ir kt.);

11.4. gydytojų, slaugytojų ir kitų sveikatos priežiūros specialistų atsakomybė, įgaliojimai ir pareigos įgyvendinant protokolą;

11.5. protokolo veiksmų eigos aprašymas, kurio detalūs reikalavimai pateikiami IV Aprašo dalyje;

11.6. dokumentacija, nurodant formas, vidaus naudojimo blankus ir kitus dokumentus, kurie pildomi, dokumentuojant protokole pateiktus veiksmus;

11.7. priedai, jeigu jie yra numatyti;

11.8. kita, rengėjo nuomone, būtina informacija.

12. Protokole arba asmens sveikatos priežiūros įstaigos vadovo patvirtintame dokumente, reglamentuojančiame kokybės valdymą, turi būti aprašyta:

12.1. protokolo valdymas, nurodant, kokie darbuotojai, kuo vadovaudamiesi ir kaip atlieka protokolo keitimus;

12.2. protokolo paskirstymas, nurodant, kur saugomas protokolo originalas, kaip ir kam paskirstomos kopijos;

12.3. protokolo keitimai ir peržiūros.

13. Rengiant pacientų saugai rizikingiausias protokolus, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms rekomenduojama parengti ir į protokolą įtraukti kontrolinius lapus.

14. Rengiant protokolus asmens sveikatos priežiūros įstaigoms rekomenduojama į protokolus įtraukti kiekvienam piliečiui suprantamą protokole pristatomos ligos, būklės ar sindromo profilaktikos, diagnostikos ar gydymo aprašymą.

IV SKYRIUS PROTOKOLO VEIKSMŲ EIGOS APRAŠYMAS

15. Protokolo veiksmų eigos aprašymo tematikos skirstomos į profilaktiką, diagnostiką, gydymą, reabilitaciją ir procedūras aprašymą. Konkretaus protokolo aprašyme pagal poreikį gali būti pateikiama viena iš tematikų arba kelių tematikų kombinacija.

16. Priklausomai nuo tematikos veiksmų eigos aprašyme pateikiama ši informacija:

Dalies pavadinimas	Profilaktika	Diagnostika	Gydymas	Reabilitacija	Procedūra
1. Autoriai	P*	P	P	P	P
2. Protokolo objektas (apibrėžimas)	P	P	P	P	P

Dalies pavadinimas	Profilaktika	Diagnostika	Gydymas	Reabilitacija	Procedūra
3. Rizikos veiksniai (rizikos grupių pacientai) ir jų identifikavimas	P	N**	N	N	N
4. Algoritmai (aprašymai arba schemas)	P	P	P	P	P
5. Indikacijos	P	P	P	P	P
6. Kontraindikacijos (absoliučios ir reliatyvios)	P	P	P	P	P
7. Klinikinė diagnostika (simptomatika (jei reikia), diagnostiniai metodai)	N	P	N	N	N
8. Pagrindinių gydymo metodų (medikamentinis gydymas, invazinis / intervencinis gydymas, radioterapija ir kt.) aprašymai, kurie gali būti pateikiami rašytine forma, lentelių ir (ar) schemų pavidalu	N	N	P	P	N
9. Profilaktika	P	N	N	N	N
10. Procedūros atlikimo aprašymas	N	N	N	N	P

* P - Privaloma dalis

**N - Neprivaloma dalis

V SKYRIUS PROTOKOLŲ TAIKYMO PRIEŽIŪRA

17. Ne pačios asmens sveikatos priežiūros įstaigos parengti protokolai turi būti pritaikyti naudoti toje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, kurioje jie bus naudojami.

18. Protokoliai peržiūrimi ne rečiau kaip kas trejus metus ir, jeigu reikia, atnaujinami, keičiami ar pripažįstami netekusiais galios.

19. Protokolų taikymo priežiūrą atlieka:

19.1. asmens sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojai, vykdantys vidaus medicininį auditą;

19.2. Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos;

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Už Apraše numatytų reikalavimų laikymąsi asmens sveikatos priežiūros įstaigoje atsako įstaigos vadovas.
